

§ 381

Yttrande över remiss om betänkandet Skatt på engångsartiklar (SOU 2020:48)

KSN-2020-02883

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. **att** avge yttrande till finansdepartementet enligt ärendets **bilaga 1**.

Sammanfattning

Finansdepartementet har remitterat ovan rubricerat betänkande till Uppsala kommun för yttrande senast den 30 december 2020. Utredningen har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag på en miljöskatt på engångsartiklar. Betänkandet föreslår att det införs en skatt på engångsartiklar i form av muggar och livsmedelsbehållare i plast.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 11 november 2020
- Bilaga 1, förslag till yttrande över betänkandet

Yrkanden

Fredrik Ahlstedt (M) yrkar, med instämmande från Jonas Segersam (KD):

att stryka första stycket i yttrandet och ersätta med följande skrivning:

”Det är viktigt att minska användningen av engångsartiklar och nedskräpning i naturen. Uppsala kommun ställer sig dock inte bakom den föreslagna skatten i utredningen. Det vore särskilt förödande att införa en sådan skatt i dagsläget när så många verksamheter är beroende av att kunna leverera take away i exempelvis matlådor. Skulle en take away-låda bli sju kronor dyrare och en take away-mugg fem kronor dyrare skulle det slå hårt mot besöksnäring och restauranger. Branscher som redan går på knäna och är beroende av att människor vill köpa med hem i passande förpackningar. Vi ska göra det lättare för människor och näringsliv i vardagen, inte svårare.”

att i sista stycket i yttrandet lägga till följande skrivning:

”Miljöskatter slår inte alltid som väntat. Som exempel kan lyftas skatten på plastpåsar som infördes där människor nu köper andra typer av påsar, som är mer eller lika skadliga

Kommunstyrelsens arbetsutskott
Protokollsutdrag

Datum:
2020-12-01

men som inte omfattas av skatten, i högre utsträckning än tidigare. Miljönyttan har alltså uteblivit.”

Erik Pelling (S) yrkar avslag till Fredrik Ahlstedts (M) yrkande.

Beslutsgång

Ordförande ställer först Fredrik Ahlstedts (M) yrkande mot avslag och finner att arbetsutskottet avslår detsamma.

Ordförande ställer därefter föreliggande förslag mot avslag och finner att arbetsutskottet bifaller detsamma.

Reservation

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Fredrik Ahlstedts (M) yrkande.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2020-11-11

Diarienummer:
KSN-2020-02883

Handläggare:
Mia Carlevi, Anna Hilding

Yttrande över remiss av betänkandet Skatt på engångsartiklar (SOU 2020:48)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** avge yttrande till finansdepartementet enligt ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Finansdepartementet har remitterat ovan rubricerat betänkande till Uppsala kommun för yttrande senast den 30 december 2020. Utredningen har haft i uppdrag att utreda och lämna förslag på en miljöskatt på engångsartiklar. Betänkandet föreslår att det införs en skatt på engångsartiklar i form av muggar och livsmedelsbehållare i plast.

Utredningen kan nås via följande länk [till regeringens websida](#).

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret och Uppsala Vatten och Avfall AB. Att avge remissyttrandet har inga konsekvenser sett ur barn-, jämställdhets- eller näringslivsperspektivet.

Föredragning

Utgångspunkten för utredningen är att den skatt som föreslås ska vara ett styrmedel för att understödja en övergång till en mer resurseffektiv och biobaserad cirkulär ekonomi. Den ska också minska de negativa miljöeffekterna av att engångsartiklar inte tas om hand och skräpar ned. En minskad användning av engångsartiklar kan även förebygga avfall och bidra till minskade utsläpp av växthusgaser i produktionsledet och avfallshanteringen.

Utredningen har övervägt frågor som val av styrmedel vid sidan om skatt, hur en skatt ska avgränsas, vilka produkter och material som kan beskattas, vem som ska vara skattskyldig och med vilka belopp skatten ska betalas.

Den skatt som föreslås utifrån utredningen kommer utifrån överväganden kring att den stora användningen av engångsartiklar exempelvis inte har gemensamma förklaringar och därmed saknar gemensamma lösningar, att vissa engångsartiklar är nödvändiga och att skatten därför skulle behöva förses med en mängd undantag. Urvalet av just engångsartiklarna muggar och livsmedelsbehållare av plast görs efter en analys av förbrukningsnivåer, avfallsmängder och miljöpåverkan för olika slags engångsartiklar, samt huruvida de omfattas av befintliga styrmedel som kan påverka om de bör övervägas för en skatt på engångsartiklar eller inte.

Utredningens slutsats och förslag är att skatt ska betalas med 5 kronor per mugg och med 7 kronor per livsmedelsbehållare, med vissa avdrag för muggar och livsmedelsbehållare med ett lågt plastinnehåll. En utvärdering av skatten bör ske inom två år från införandet utifrån hur effektiv skatten har varit för att styra mot en minskad förbrukning och om det finns anledning att ändra på något i skattens utformning.

I förslaget till yttrande i ärendets **bilaga 1** ställer sig Uppsala kommun positiv till utredningens förslag. En punktskatt på engångsartiklar i form av muggar och livsmedelsbehållare i plast stödjer Uppsala kommuns mål om att minska klimatpåverkan från plast och endast köpa in biobaserad eller återvunnen plast 2030.

Den föreslagna skatten kan skapa incitament för övergång mot flergångsalternativ där är möjligt samt innovativa lösningar för att premiera konsumenter att nyttja flergångsalternativ. Uppsala kommun vill samtidigt lyfta den nationalekonomiska forskning som belyser fördelarna med att gå ifrån ett system med många detaljstyrande skatter, specialregler och undantag till ett mer enhetligt skattesystem som riktar sig till bredare skattebaser. En sådan skatteväxling skulle kunna öka effektiviteten i ekonomin och leda till billigare måluppfyllelse av klimatmålen.

Inom Uppsala kommun är hemtjänsten den största användaren av livsmedelsbehållare följt av äldreboenden och därefter skolkök. Skattens ekonomiska konsekvenser för denna kundkategori saknas i utredningen. Även definitionen av livsmedelsbehållare lämnar ett visst tolkningsutrymme för om de livsmedelsbehållare som används inom hemtjänst och liknande omfattas av skatten eller inte. Om skatten omfattar de livsmedelsbehållare som används för måltidsleveranser inom hemtjänst, äldreboende och skola kommer kommunen behöva hantera en förändrad prisbild oavsett om man fortsätter med engångsartiklar eller går över till flergångsalternativ. Uppsala kommun lyfter att utredningen även behöver beakta ekonomiska konsekvenser för brukare som är konsumenter av kommunal service, så som livsmedelsleveranser inom hemtjänst.

En skatt på engångsartiklar kan även bidra till att minska nedskräpningen i utemiljön. Ur ett nedskräpningsperspektiv skapar punktskatten inte tillräckligt stort incitament för att minska nedskräpningen. Ett pantsystem kan ses som ett effektivare styrmedel och tillsammans med skatten bidra till en helhetslösning. Uppsala kommun förordar därför att ett pantsystem som ett komplement till skatten undersöks som alternativ vid den föreslagna utvärderingen.

Uppsala kommun ställer sig positiv till utredningens förslag att straffbestämmelserna för nedskräpning ses över och till exempel undersöker om annan yrkeskategori än polisen kan utfärda nedskräpningsbot.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i föreliggande ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 11 november 2020
- Bilaga 1, förslag till yttrande över betänkandet

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Kommunstyrelsen
Yttrande

Datum:
2020-11-11

Diarienummer:
KSN-2020-02883

Handläggare:
Mia Carlevi, Anna Hilding

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
jonas.ljungberg@regeringskansliet.se
Ert dnr: Fi2020/03342

Yttrande över remiss av betänkandet Skatt på engångsartiklar (SOU 2020:48)

Uppsala kommun ställer sig positiv till utredningens förslag och ser att förslaget går i linje med Uppsala kommuns ambitioner och mål inom området. Den föreslagna skatten kan bidra till att underlätta övergången från engångsartiklar till flergångsartiklar, eller till material med mindre klimatpåverkan, i Uppsala kommuns verksamheter. Uppsala kommun vill samtidigt lyfta den nationalekonomiska forskning som belyser fördelarna med att gå ifrån ett system med många detaljstyrande skatter, specialregler och undantag till ett mer enhetligt skattesystem som riktar sig till bredare skattebaser. En sådan skatteväxling skulle kunna öka effektiviteten i ekonomin och leda till billigare måluppfyllelse av klimatmålen. Det är olyckligt att en sådan bredare problematisering inte inrymdes i utredningens direktiv och därmed heller inte själva utredningen.

Uppsala kommun anser att regelverket behöver förtydligas vad det gäller vilka livsmedelsbehållare som avses. Hemtjänst, äldreboende och skola är de största användarna av livsmedelsbehållare för engångsbruk inom Uppsala kommun. Maten i dessa behållare värms vanligtvis upp innan den konsumeras och det är därför oklart om de kommer omfattas av skatten enligt definitionen på sida 393 2§. Om de livsmedelsbehållare som används inom hemtjänst, äldreboende och skola omfattas av regleringen anser Uppsala kommun att utredningen även behöver beakta konsekvenser för brukare som är konsumenter av kommunal service, så som livsmedelsleveranser inom hemtjänst.

Uppsala kommun ser positivt på att den föreslagna skatten kan bidra till minskad nedskräpning. Ett pantsystem för muggar och livsmedelsbehållare som kompletterar skatten kan bidra till ytterligare minskad nedskräpning. Att undersöka ett pantsystem som ett komplement till skatten vid den föreslagna utvärderingen vore därför intressant.

Uppsala kommun ställer sig positiva till att straffbestämmelserna för nedskräpning ses över och utreds vidare. Lösningen på nedskräpningsproblemet kan vara en

kombination av högre tillsyn, ändrade straffbestämmelser där även annan än polis har rätt att bötfälla, beteendeförändrande informationskampanjer samt förbättrade förutsättningar för att göra sig av med skräp på rätt sätt.

Uppsala kommun vill belysa en risk som inte nämns i utredningen. En procentuell differentiering av skatten kan leda till att producenter av livsmedelsbehållare väljer att öka mängden förnybart material i produkten för att minska plastens andel, vilket skulle innebära att den totala resursanvändningen ökar.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Lars Niska
Sekreterare